

İlgili Kanun / Madde

4857 S. İŞK/25

1475 S. İŞK/14

YARGITAY

9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2025/9701

Karar No. 2026/6180

Tarihi: 24.06.2026

●İŞÇİNİN ÖZEN BORCU

●İŞÇİNİN KUSURUNDAN KAYNAKLANAN ZARARDAN KUSURUNA İSABET EDEN TUTARI İLE SORUMLU OLDUĞU

●BANKA ÇALIŞANININ, BANKACILIK HİZMETLERİNİ YERİNE GETİRME ŞEKLİNDEKİ İFA BORCUNUN YANINDA, ÇALIŞMASI VE DAVRANIŞLARI İLE BANKANIN İTİBAR KAYBINA SEBEBİYET VERMEME, BANKA MEVZUATINA VE UYGULAMALARINA AYKIRI DAVRANMAMA BORCUNUN BULUNDUĞU

ÖZETİ: İş sözleşmesinin tarafı olan işçi, işi özenle ifa borcu altındadır. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun (6098 sayılı Kanun) 396. maddesinde, işçinin yüklendiği işi özenle yapmak zorunda olduğu ifade edilmiş ise de gösterilmesi gereken özenin derecesi ile ilgili herhangi bir açıklamaya yer verilmemiştir.

6098 sayılı Kanun'un "İşçinin sorumluluğu" kenar başlıklı 400. maddesine göre işçi, işverene kusuruyla verdiği her türlü zarardan sorumludur. Aynı maddenin ikinci fıkrasında bu sorumluluğun belirlenmesinde; işin tehlikeli olup olmaması, uzmanlığı ve eğitimi gerektirip gerektirmemesi ile işçinin işveren tarafından bilinen veya bilinmesi gereken yetenek ve niteliklerinin göz önünde tutulacağı ifade edilmiştir. Bu hükme göre işçinin sorumluluğunun belirlenmesinde işin niteliğinin yanında işçinin gerek

subjektif gerekse objektif özelliklerinin önemli bir rol oynayacağı tartışmasıdır.

Zarar görenin kendi kusurunda, kişinin kendisine zarar veren bir hareket tarzı söz konusudur. Zarar görenin kendi kusuru, akıllıca iş gören, mantıklı bir kişinin, kendi yararı gereği zarara uğramamak için kaçınacağı veya kaçması gereken bir eylemi olarak nitelendirilmelidir. Zarar görenin kusuruna ortak kusur, birlikte kusur veya müterafik kusur da denilmektedir (Haluk Tandoğan Haluk, Türk Mesuliyet Hukuku, Ankara, 1961, s. 318).

Banka çalışanının, bankacılık hizmetlerini yerine getirme şeklindeki ifa borcunun yanında, çalışması ve davranışları ile Bankanın itibar kaybına sebebiyet vermeme, banka mevzuatına ve uygulamalarına aykırı davranmama borcu da vardır. Bu kapsamda bankada iş sözleşmesi ile çalışan ve güven unsurunun son derece önemli olduğu bankacılık faaliyetlerinde görev alan işçinin, görevlerini yerine getirirken yürürlükteki mevzuata uyması, doğruluk, güvenilirlik ve sosyal sorumluluk prensiplerine aykırı davranışlarda bulunmaması, bankaya ait varlıkları ve kaynakları verimsiz ve amaç dışı kullanmaması, hizmetlerin yerine getirilmesi sırasında üstlendikleri görevlerle ilgili olarak hesap verebilme sorumluluğu içinde olması gerekir. Özellikle de davalının yönetici yardımcısı olarak görev yaptığı düşünülürse denetim, takip ve koruma hususlarında sorumluluğunun diğer çalışanlara nazaran daha fazla olduğu, eylem ve davranışları ile diğer banka personeline yol gösterme görevinin bulunduğu maddi bir gerçekliktir. Diğer bir anlatımla, davalı Derya'nın, ünvan, kıdem ve görev tanımı karşısında, davacı Bankanın müterafik kusurunun bulunduğu düşünülemez.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacı ve davalı Ömer Hakan Bozkurt vekilleri tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçelerinin kabulüne karar verildi.

Davacı ve davalı Ömer Hakan Bozkurt vekillerince temyiz incelemesinin duruşmalı olarak yapılmasının istenilmesi üzerine, işin duruşmaya tâbi olduğu

anlaşılmış ve duruşma için 12.05.2026 Salı günü tayin edilerek taraflara tebligat gönderilmiştir.

Duruşma günü davacı vekili Avukat Emre Özcan ile davalılar Derya Bozdoğan Ertuğrul vekili Avukat Esin Önal Ünver ve Ömer Hakan Bozkurt vekili Avukat Burcu Selimoğlu Eröksüz geldiler.

Duruşmaya başlanarak hazır bulunan avukatların sözlü açıklamaları dinlendikten sonra duruşmaya son verildi.

Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; davalıların ortaklık kurarak Bankayı dolandırmak suçundan yargılandıklarını, Banka çalışanı olan Derya tarafından davalı Ömer'in hesabına M.A, N.A. ve Z.T. isimli diğer müşterilerin hesabından sahte talimatlar ve taklit imzalar atılmak suretiyle 53.444,00 USD ve 21.067.500.000 ETL (21.067,50 TL) aktarıldığını, söz konusu müşterilerin müvekkili Banka aleyhine dava açtıklarını, davalıların kendilerine ait olmayan usulsüz para aktarımı nedeniyle banka zararının meydana geldiğini ileri sürerek söz konusu zararın işlemler faiziyle birlikte davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

1. Davalı Ömer Hakan Bozkurt vekili cevap dilekçesinde; davacı Banka tarafından diğer mudilere bir ödeme yapılmadığı için henüz oluşan bir zarardan söz edilemeyeceğini, müvekkilinin tasarruflarını banka çalışanı olan diğer davalı Derya'ya teslim ettiğini, hesabındaki paraların başka mudilerin hesaplarından aktarıldığını bilmesine imkân bulunmadığını, müvekkilinin de diğer mudiler gibi mağdur olduğunu, yapılan usulsüzlüğün de müvekkilinin kendi hesabına yatırılan paranın davalı Derya tarafından yatırılacağı söylenilenden eksik oluşunun fark edilmesi üzerine müvekkili tarafından ortaya çıkarıldığını, hesabına aktarılmayan paralar nedeniyle müvekkilinin de zararı bulunduğunu, takas talebinde bulunduklarını savunarak davanın reddini istemiştir.

2. Davalı Derya Bozdoğan Ertuğrul tarafından süresi içerisinde cevap dilekçesi ibraz edilmemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; Bölge Adliye Mahkemesince verilen 04.10.2023 tarihli kaldırma kararı sonrası yapılan yargılamada, davalılar hakkındaki ceza davası olma Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 28.03.2008 tarihli ve 2004/107 Esas 2008/97 Karar sayılı dosyası ile dava dışı mudiler tarafından davacı Bankaya karşı muhtelif Ankara ticaret mahkemelerinde açılan dava dosyalarının kapsama alınması suretiyle yapılan inceleme ve kapsama alınan 23.06.2025 havale tarihli heyet bilirkişi raporu doğrultusunda, tarafların kusur oranları dikkate alınarak net 5.259,00 TL ve net

13.360,94 USD zararın davalı Ömer Hakan Bozkurt'tan; net 10.518,00 TL ve net 26.721,88 USD'nin davalı Derya Bozdoğan Ertuğrul'dan tahsili ile davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı ve davalı Ömer Hakan Bozkurt vekilleri tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; davanın Banka zararının tazminine ilişkin olduğu, Mahkemece kaldırma kararının gereklerine de uygun olacak şekilde taraf delillerinin toplandığı ve dosyanın üç kişilik bilirkişi heyetine tevdi edilerek denetime elverişli rapor düzenlendiği, toplanan deliller ve dosya kapsamından davalı Derya'nın Banka personeli sıfatıyla haksız işlemler gerçekleştirdiğinin, davalı Ömer'in ise bu işlemlerden doğrudan yararlandığının anlaşıldığı, ceza davasındaki beraatin hukuk hâkimini bağlamadığı, Bankanın müterafık kusur oranının %25, davalı Derya'nın %50, davalı Ömer'in %25 olarak belirlendiği, Bankanın müterafık kusuru dışındaki %75'lik kısmından davalıların müteselsilen sorumlu tutulması gerektiğinin raporla açıklandığı, zarara işletilen faiz oranında ve faiz başlangıcında hukuka aykırılık bulunmadığı, hükme esas alınan raporun, tarafların bileşik faiz, talep aşımı, zararın yokluğu ve kusur oranı yönündeki itirazlarını karşılayan açıklamalar içerdiği, hesaplamaların talep ve belgelere dayandırıldığı, ceza dosyası ve bankacılık mevzuatıyla teknik uyum gösterdiği gerekçesiyle davacı ve davalı Ömer Hakan Bozkurt vekillerinin istinaf başvurularının ayrı ayrı esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

1. Davacı vekili temyiz dilekçesinde;
 - a. İlk Derece Mahkemesi kararının yeterli gerekçe içermediğini,
 - b. Kusur oranı tespiti hâkim tarafından gerçekleştirilecek bir hukuki mesele iken bu konuda bilirkişi görüşüne itibar edilmesinin hatalı olduğunu,,
 - c. Müvekkili Bankaya kusur atfedilmesinin mümkün olmadığını, davalıların müştereken ve müteselsilen sorumluluğuna karar verilmesi gerektiğini,
 - d. TL olarak hükmedilen alacaklara yasal faiz işletilmesinin hatalı olduğunu,
 - e. Davalılar lehine hükmedilen vekâlet ücretinin hatalı olduğunu ileri sürmüştür.
2. Davalı Ömer Hakan Bozkurt vekili temyiz dilekçesinde;
 - a. Müvekkilinin usulsüzlüğü ortaya çıkaran kişi olduğunu, ceza yargılamasından beraat ettiğini, söz konusu kararın kesinleştiğini, müvekkilinin herhangi bir kusuru bulunmadığını,
 - b. Davacı Bankanın diğer üç mudiye yapmış olduğu ödeme miktarı kesinleştirilmeksizin tazmin hükmü kurulamayacağını,

c. Davacının dava tarihi itibarıyla mudilere ödemede dahi bulunmadığı hususu dikkate alındığında Banka zararından söz edilmesinin de mümkün olmadığı, Bankanın sebepsiz zenginleşmesine sebebiyet verildiğini,

d. Bölge Adliye Mahkemesi kararının gerekçesinde Bankanın müterafık kusuru dışındaki %75'lik kısmından davalıların müteselsilen sorumlu tutulması gerektiğinin raporla açıklandığı belirtilmiş ise de müşterek müteselsil sorumluluğun ancak Mahkeme tarafından takdir edilebileceğini, müvekkilinin diğer davalı ile iş ve eylem birliği içerisinde olmadığı hususunun hem ceza mahkemesi yargılamasında verilen kararlar hem de hükme esas raporda tespit edildiğini,

e. Talep aşılma suretiyle hüküm kurulduğunu ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, davacı Banka tarafından açılan zararın tazminine ilişkin davada Banka zararının tespiti, davacının zararın oluşmasında müterafık kusuru bulunup bulunmadığı, davalı Ömer Hakan Bozkurt'un sorumluluğunun belirlenmesi ile davalılar lehine hükmedilen vekâlet ücreti hususundadır.

1. Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyuşmazlığın hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kurallarına, dava şartlarına, yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre davalı Ömer Hakan Bozkurt'un tüm, davacı Bankanın aşağıdaki paragrafların kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2. İş sözleşmesinin tarafı olan işçi, işi özenle ifa borcu altındadır. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun (6098 sayılı Kanun) 396. maddesinde, işçinin yüklendiği işi özenle yapmak zorunda olduğu ifade edilmiş ise de gösterilmesi gereken özenin derecesi ile ilgili herhangi bir açıklamaya yer verilmemiştir.

6098 sayılı Kanun'un "*İşçinin sorumluluğu*" kenar başlıklı 400. maddesine göre işçi, işverene kusuruyla verdiği her türlü zarardan sorumludur. Aynı maddenin ikinci fıkrasında bu sorumluluğun belirlenmesinde; işin tehlikeli olup olmaması, uzmanlığı ve eğitimi gerektirip gerektirmemesi ile işçinin işveren tarafından bilinen veya bilinmesi gereken yetenek ve niteliklerinin göz önünde tutulacağı ifade edilmiştir. Bu hükme göre işçinin sorumluluğunun belirlenmesinde işin niteliğinin yanında işçinin gerek subjektif gerekse objektif özelliklerinin önemli bir rol oynayacağı tartışmasıdır.

Zarar görenin kendi kusurunda, kişinin kendisine zarar veren bir hareket tarzı söz konusudur. Zarar görenin kendi kusuru, akıllıca iş gören, mantıklı bir kişinin, kendi yararı gereği zarara uğramamak için kaçınacağı veya kaçması gereken bir eylemi olarak nitelendirilmelidir. Zarar görenin kusuruna ortak kusur, birlikte kusur veya müterafık kusur da denilmektedir (Haluk Tandoğan Haluk, Türk Mesuliyet Hukuku, Ankara, 1961, s. 318).

Somut olayda; davalı Derya'nın davacı Banka nezdinde yönetici yardımcısı olarak çalıştığı, denetim ve imza yetkisinin bulunduğu, bir kısım mudilerin hesaplarından bunların bilgisi ve talimatı olmaksızın sahte imzalar kullanarak

düzenlediği EFT, havale ve ödeme talimatına istinaden başka kişilere aktarım yapmak suretiyle yüksek miktardaki paranın aşırılarak bu kişinin zimmetinde bulunduğu hususunun Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 2004/107 Esas sayılı dosyası üzerinden yapılan yargılamada kesinleştiği anlaşılmıştır.

Kapsama alınan ağır ceza dava dosyasında davalı Derya'nın, müşterilerin paralarını tek bir hesapta toplayıp yüksek faizler ile repo yaptığını ve gelen parayı da eşit olarak usulsüz şekilde, yüksek faizlerle dağıttığını, sistem açık verdikçe başka müşterilerin paralarını kullanmak suretiyle açığı kapattığını ikrar ettiği anlaşılmaktadır. Davalı Derya'nın usulsüzce sahte talimatlar ile çekilen paralardan kaynaklanan zarardan sorumlu bulunduğu tartışmasıdır.

Uyuşmazlık davalı işçinin suça konu eylemleri sonucu meydana gelen zarardan davacı Bankanın da sorumluluğunun bulunup bulunmadığı noktasında olup hükme esas alınan raporda; bir yıl gibi bir süre içinde Bankanın özen yükümlülüğünü yerine getirmemesi, iç denetim konusunda yetersiz olması, usulsüz işlemlerin bir yılın sonunda ortaya çıkması dikkate alındığında %25 oranında müterafik kusurundan kendisinin sorumlu tutulması gerektiği mütalaa edilmiş ve bu rapora göre davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Ne var ki yapılan değerlendirme ve varılan sonuç dosya kapsamı ile örtüşmemektedir. Zira banka çalışanının, bankacılık hizmetlerini yerine getirme şeklindeki ifa borcunun yanında, çalışması ve davranışları ile Bankanın itibar kaybına sebebiyet vermeme, banka mevzuatına ve uygulamalarına aykırı davranmama borcu da vardır. Bu kapsamda bankada iş sözleşmesi ile çalışan ve güven unsurunun son derece önemli olduğu bankacılık faaliyetlerinde görev alan işçinin, görevlerini yerine getirirken yürürlükteki mevzuata uyması, doğruluk, güvenilirlik ve sosyal sorumluluk prensiplerine aykırı davranışlarda bulunmaması, bankaya ait varlıkları ve kaynakları verimsiz ve amaç dışı kullanmaması, hizmetlerin yerine getirilmesi sırasında üstlendikleri görevlerle ilgili olarak hesap verebilme sorumluluğu içinde olması gerekir. Özellikle de davalının yönetici yardımcısı olarak görev yaptığı düşünülürse denetim, takip ve koruma hususlarında sorumluluğunun diğer çalışanlara nazaran daha fazla olduğu, eylem ve davranışları ile diğer banka personeline yol gösterme görevinin bulunduğu maddi bir gerçekliktir. Diğer bir anlatımla, davalı Derya'nın, ünvan, kıdem ve görev tanımı karşısında, davacı Bankanın müterafik kusurunun bulunduğu düşünülemez.

Şu hâlde davalının işlediği sabit olan zimmet suçu kapsamında meydana gelen zarara ilişkin olarak işverenin gözetim ve denetim sorumluluğuna atfen davacıya %25 ortak kusur izafe edilmesi isabetli olmayıp dava konusu zararın tamamından davalının sorumlu tutulması gerekir. Bu yön gözetilmeden eksik inceleme ve yanılığlı değerlendirme ile yazılı şekilde hüküm tesisi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

3. Diğer yandan; davalı Derya'nın Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına *şikâyetçi* sıfatıyla davalı Ömer hakkında verdiği beyanlar, ceza yargılamasında dinlenen tanık

S.A'nın beyanı, mudilerden N.A'nın sahte talimatı uyarınca 3.000,00 USD tutarındaki paranın 29.04.2003 tarihinde davalı Ömer tarafından şubeden bizzat çekilmiş olması, davalı Ömer'in bir yıl boyunca dava konusu hesaplara yapılan giriş ve çıkışları fark etmemesinin hayatın olağan akışıyla ve davalının mesleki deneyim profiliyle bağdaşmaması ile davalı Ömer tarafından davalı Derya'ya ailece samimi oldukları gerekçesiyle defter veya makbuz olmaksızın elden verildiği ileri sürülen paraların miktarının son derece yüksek olması hususları birlikte değerlendirildiğinde; davacı Bankanın uğradığı zararın davalıların birlikte eylemi sonucunda doğduğu ve her ikisinin müştereken ve müteselsilen sorumlu tutulması gerektiği anlaşılmaktadır.

Her ne kadar davalı Ömer hakkında ceza yargılamasında verilen beraat kararı kesinleşmiş ise de söz konusu beraat delil yetersizliğine dayanmakta olup hukuk hâkimini bağlayıcı nitelik taşımamaktadır. Bu itibarla Bankada gerçekleştirilen usulsüz işlemler nedeniyle davalıların müştereken ve müteselsilen sorumluluklarına hükmedilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmesi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

4. Kabule göre de İlk Derece Mahkemesi kararının gerekçesinde tarafların kusurları oranında sorumluluğa hükmedilmiş iken Bölge Adliye Mahkemesi kararının gerekçesinde, Bankanın müterafik kusuru dışındaki %75'lik kısmından davalıların müteselsilen sorumlu tutulması gerektiğinin raporla açıklandığı gerekçesine yer verilmesi de çelişkili olmuştur.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1. Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının **ORTADAN KALDIRILMASINA,**

2. İlk Derece Mahkemesi kararının **BOZULMASINA,**

Davacı yararına takdir edilen 40.000,00 TL duruşma vekâlet ücretinin davalı Ömer Hakan Bozkurt'a yükletilmesine,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgilie iadesine,

Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

24.06.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.